

FI

FI

FI

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 23.8.2010
KOM(2010) 428 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**annettu vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi
tuomitsemista koskeviin päätöksiin 6 päivänä lokakuuta 2006 tehdyn neuvoston
puitepäätöksen 2006/783/YOS 22 artiklan perusteella**

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

annettu vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin 6 päivänä lokakuuta 2006 tehdyn neuvoston puitepäättöksen 2006/783/YOS 22 artiklan perusteella

1. JOHDANTO

1.1. Taustaa

Puitepäättöksessä 2006/783/YOS sovelletaan vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta rikosasioissa toimivaltaisten tuomioistuinten tekemiin, menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin niiden täytäntöönpanon helpottamiseksi muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa kyseinen päätös on tehty. Puitepäättös koskee kaikkia rikoksia, joiden tuottama hyöty voidaan tuomita menetetyksi. Puitepäättöksessä luetellaan 32 rikoslajia, joiden kohdalla on luovuttu kaksoisrangaistavuuden tutkimisesta.

1.2. Jäsenvaltioiden lähettämät ilmoitukset

Komissio oli saanut helmikuun 2010 loppuun mennessä seuraavilta 13 jäsenvaltiolta ilmoitukset kansallisista laeista, joilla puitepäättöksen säännökset saatetaan osaksi niiden lainsäädäntöä: **Alankomaat, Irlanti, Itävalta, Latvia, Portugali, Puola, Romania, Saksa, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki ja Unkari**. Irlanti ei liittänyt ilmoitukseensa täytäntöönpanosäännöksiään. Saksa ja Unkari toimittivat vain epävirallisen ilmoituksen.

Seitsemän jäsenvaltiota (**Belgia, Espanja, Italia, Kreikka, Kypros, Latvia ja Ranska**) ilmoitti komissiolle ryhtyneensä säätämään vaadittua kansallista lainsäädäntöä. Yksikään niistä ei kuitenkaan ollut helmikuun 2010 loppuun mennessä hyväksynyt kyseisiä säännöksiä tai ilmoittanut niistä komissiolle.

Useimmat niistä jäsenvaltioista, jotka ovat lähettäneet komissiolle ilmoituksen, ovat saattaneet puitepäättöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään asianmukaisesti, lukuun ottamatta 8 artiklaa, joka koskee tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteita. Useimmat jäsenvaltioista ovat sisällyttäneet säännöksiinsä kieltäytymiselle lisäperusteita, joista ei ole säädetty puitepäättöksessä. Tällainen rajoittaa merkittävästi puitepäättöksen soveltamisalaa eikä ole sen mukaista. Muutama jäsenvaltio on pannut puitepäättöksen täytäntöön vain osittain.

Seuraavilta seitsemältä jäsenvaltiolta ei ole saatu minkäänlaista ilmoitusta tai tietoa siitä, kuinka ne ovat edistyneet puitepäättöksen saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä: **Bulgaria, Luxemburg, Malta, Ruotsi, Slovakia, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta**.

1.3. Arviointimenetelmä ja -perusteet

Puitepäättöksen 22 artiklan mukaan komissio laatii kirjallisen selvityksen toimista, joita jäsenvaltiot ovat toteuttaneet puitepäättöksen panemiseksi täytäntöön 24. marraskuuta 2008 mennessä. Komission piti laatia selvitys hyvissä ajoin, jotta neuvosto pystyisi 24. marraskuuta 2009 mennessä arvioimaan, missä määrin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet puitepäättöksen täytäntöönpanon edellyttämät toimet. Käsillä olevan kertomuksen laadinta on viivästynyt sen

vuoksi, että puitepäätöksessä alun perin asetettuun määräaikaan mennessä vastaanotettiin vain kaksi ilmoitusta.

Puitepäätökset sitovat jäsenvaltioita saavutettavaan tulokseen nähden, mutta jättävät kansallisten viranomaisten valittaviksi täytäntöönpanon muodon ja keinot. Valitusta täytäntöönpanon muodosta riippumatta on noudatettava selkeyden, oikeusvarmuuden ja vaikuttavuuden periaatteita. Puitepäätöksillä ei ole välitöntä oikeusvaikutusta. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston nojalla tehtyihin puitepäätöksiin on silti sovellettava yhdenmukaisen tulkinnan periaatetta¹.

2. ARVIOINTI

Täytäntöönpanon yleinen tarkastelu

Kukin jäsenvaltio saattoi puitepäätöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään eri tavoin.

Itävalta saattoi puitepäätöksen osaksi EU:n jäsenvaltioiden kanssa rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskevaa liittovaltion lakia. Samalla lailla on saatettu voimaan myös muita puitepäätöksiä rikosasioissa tehtävästä yhteistyöstä. Vaikka kyseisen puitepäätöksen keskeiset säännökset on näin saatettu osaksi Itävallan lainsäädäntöä, joitain on jätetty pois.

Tšekki teki muutoksia rikosprosessilakiinsa. Puitepäätöksen täytäntöönpano on erittäin perusteellinen ja käsittää kaikki sen tärkeimmät säännökset.

Saksa pani puitepäätöksen täytäntöön muuttamalla ja täydentämällä kansainvälistä oikeusapua rikosasioissa säätelevää liittovaltion lakia. Koska muutetuista säännöksistä ei ole saatavilla konsolidoitua versiota, täytäntöönpanon perusteellisuutta ja asianmukaisuutta on joiltain osin vaikeaa arvioida. Näyttäisi siltä, että joitain puitepäätöksen keskeisistä periaatteista (kuten suoran yhteydenpidon periaatetta) ei ole pantu täytäntöön asianmukaisesti.

Tanskan täytäntöönpanosäännökset tulivat voimaan 1. tammikuuta 2005, siis lähes kaksi vuotta ennen kuin neuvosto teki kyseisen puitepäätöksen. Tanskan laissa on säädetty menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten tunnustamisen keskeisistä periaatteista, mutta joitain vähemmän tärkeitä periaatteita on jätetty pois.

Suomen täytäntöönpanolaki on erittäin suppea. Leimallista sille on 1 pykälän yleinen säännös, jonka mukaan puitepäätöksen normatiivisilla säännöksillä on Suomessa lain voima, ellei täytäntöönpanolaissa toisin säädetä. Tällaisen säännöksen seurauksena selkeys ja oikeusvarmuus kuitenkin voivat vaarantua oikeusalan toimijoiden keskuudessa, sillä heidän edellytetään tuntevan puitepäätös tarkoin ja soveltavan sitä sellaisenaan. Suomen täytäntöönpanolaissa keskitytään vain joihinkin säännöksiin, kuten menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen tunnustamisesta tehtyä ratkaisua koskevaan muutoksenhakuun. Koska useimpien muiden säännösten osalta täytäntöönpanolaissa vain viitataan tähän yleiseen säännökseen, täytäntöönpanoasteen arvioiminen on hieman hankalaa. Yleinen säännös huomioon ottaen voidaan todeta, että puitepäätös on saatettu Suomessa voimaan muodolliselta kannalta tyydyttävästi. Silloin kun täytäntöönpanolaki ei sisällä säännöstä jostain

---

¹ Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-105/03, *Pupino*, 16.6.2005 antama tuomio (EUVL L 292, 15.11.2006, s. 2).

puitepäätöksen periaatteesta, käsillä olevassa kertomuksessa todetaan selkeyden vuoksi, että Suomi ei ole saattanut kyseistä periaatetta osaksi omaa lainsäädäntöään.

Irlanti ei liittänyt ilmoitukseensa täytäntöönpanosäännöksiään. Uudet säännökset, jotka sisältyvät vuoden 2008 lakiin keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa, eivät useilta osin vastaa puitepäätöstä, ja niistä on jätetty pois lukuisia vastavuoroista tunnustamista koskevia merkittäviä säännöksiä ja peruseriaatteita. Täytäntöönpanosäännökset eivät sisällä esimerkiksi seuraavia periaatteita: suora yhteydenpito ja päätösten tunnustaminen muita muodollisuuksia vaatimatta, kaksoisrangaistavuuden tutkimisesta luopuminen 32 rikoksen osalta, kieltäytymisperusteet, lykkäämisperusteet ja oikeussuojakeinot. Toisaalta Irlanti on säätänyt seuraavista, puitepäätöksen alaan kuulumattomista asioista: maksamattomista summista perittävä korko, omaisuuden realisointimenettelyt, ja vankeusrangaistuksen mahdollisuus tilanteessa, jossa sakot on jätetty maksamatta.

Unkari saattoi puitepäätöksen voimaan lailla, joka koskee EU:n jäsenvaltioiden kanssa rikosasioissa tehtävää yhteistyötä. Täytäntöönpano on tyydyttävä.

Latvia teki muutoksia maansa rikosprosessilakiin. Puitepäätös on pantu Latviassa täytäntöön vain osittain, sillä joitain sen säännöksistä on jätetty pois.

Alankomaat on saattanut puitepäätöksen voimaan muuttamalla lakia rikosoikeudellisten seuraamusten vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta. Puitepäätöksen kaikki tärkeät säännökset on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, joten täytäntöönpano on tyydyttävä.

Puola teki muutoksia rikosprosessilakiinsa lisäämällä siihen luvun menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta. Puitepäätöksen tärkeimmät säännökset on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Portugali laati puitepäätöksen täytäntöönpanoa varten erillisen lain eikä liittänyt sen säännöksiä samaan yhteyteen vastavuoroista tunnustamista koskevien muiden puitepäätösten kanssa. Portugalin täytäntöönpanolaki on erittäin yksityiskohtainen, noudattelee puitepäätöksen jäsentelyä ja saattaa voimaan kaikki sen keskeiset säännökset. Täytäntöönpano on siis erittäin tyydyttävä.

Romania hyväksyi muutoksia lakiinsa kansainvälisestä rikosoikeudellisesta yhteistyöstä. Romanian täytäntöönpanosäännökset ovat erittäin yksityiskohtaisia ja sisältävät puitepäätöksen kaikki tärkeimmät säännökset. Täytäntöönpano on siis tyydyttävä.

Slovenia saattoi puitepäätöksen osaksi EU:n jäsenvaltioiden kanssa rikosasioissa tehtävää yhteistyötä koskevaa lakiaan, jolla on saatettu voimaan kaikki muut vastavuoroista tunnustamista koskevat puitepäätökset. Johdannossa esitellään yleisperiaatteet, kuten vastavuoroisen tunnustamisen periaate, ja sitä seuraavissa erillisissä luvuissa käsitellään erityyppisten päätösten vastavuoroista tunnustamista. Puitepäätöksen kaikki keskeiset säännökset on pantu täytäntöön menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten tunnustamista koskevalla pykälällä, jota voidaan siis pitää asianmukaisena.

1 artikla – Tavoite

Puitepäätöksen yleistavoite on kirjattu sen 1 artiklan 1 kohtaan. Sitä ei tarvitse saattaa sellaisenaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, jos täytäntöönpanosäännösten tarkoitus käy riittävän selvästi ilmi niiden laajemmasta yhteydestä.

Alankomaat, Itävalta, Portugali, Suomi ja Tšekki sisällyttivät yleistavoitteen kukin omiin täytäntöönpanosäännöksiinsä. Muutamat muut jäsenvaltiot (Irlanti, Latvia, Puola, Romania, Saksa, Slovenia, Tanska ja Unkari) eivät ottaneet puitepäätöksen kyseistä kohtaa mukaan.

Puitepäätöksen 1 artiklan 2 kohdassa säädetään, että puitepäätös ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa vahvistettuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita eikä niitä koskeviin oikeusviranomaisten velvoitteisiin.

Koska kyseinen säännös kuvastaa kaikille jäsenvaltioille yhteistä velvoitetta, sen erillinen täytäntöönpano voi olla tarpeetonta. On selvää, että jäsenvaltiot saavat säätää tästä velvoitteesta täytäntöönpanosäännöksissään.

Useimpien jäsenvaltioiden mielestä 1 artiklaa ei ole tarpeen saattaa osaksi niiden kansallista lainsäädäntöä. Jotkin jäsenvaltioista (Itävalta ja Suomi) sisällyttivät kyseisen velvoitteen täytäntöönpanosäännöksiinsä lisäperusteena kieltäytymiselle.

2 artikla – Määritelmät

Puitepäätöksen 2 artiklassa määritellään muiden muassa seuraavat käsitteet: 'päätöksen tehnyt valtio' ja 'täytäntöönpanovaltio', 'menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös', 'omaisuus', 'rikoksen tuottama hyöty', 'rikosentekovälineet' ja 'kulttuuriesineet'. Puitepäätösten täytäntöönpano jättää hiukan liikkumavaraa sen suhteen, onko kaikki määritelmät syytä kirjata myös kansalliseen lainsäädäntöön. Jäsenvaltioiden on kuitenkin huolehdittava siitä, että puitepäätöksen tavoitteet eivät vaarannu sen kansallisessa täytäntöönpanossa. Koska joidenkin määritelmien jättäminen kokonaan pois saattaa heikentää oikeusvarmuutta, esimerkiksi 'menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen' määritelmä on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä siten, että toisessa valtiossa tehty päätös on mahdollista tunnustaa käytettiin siitä päätöksen tehneessä valtiossa mitä nimitystä hyvänsä, sillä termistö on jäsenvaltioissa varsin erilaista.

Itävalta ilmoitti saattaneensa määritelmät osaksi lainsäädäntöään, mutta ei lähettänyt kyseisiä lainkohtia tiedoksi. Itävallan laissa tätä asiaa koskeva pykälä sisältää vain osittaisen määritelmän 'menetetyksi tuomitsemista koskevasta päätöksestä', sillä siinä jätetään mainitsematta, että kyseessä on tuomioistuimen lopullinen päätös. Puola ilmoitti siirtäneensä määritelmät omaan lainsäädäntöönsä, mutta viitesäädös (jota ei ollut liitetty sen toimittamaan ilmoitukseen) ei sisältänyt niitä lainkaan.

Alankomaat, Itävalta, Portugali ja Romania ovat ottaneet mukaan kaikki määritelmät. Eräät jäsenvaltiot (Irlanti, Slovenia, Tanska, Tšekki ja Unkari) ovat siirtäneet omaan lainsäädäntöönsä vain joitain määritelmiä, esimerkiksi 'menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen' määritelmän. Eräät toiset jäsenvaltiot (Latvia, Puola, Saksa ja Suomi) eivät ole siirtäneet niitä lainsäädäntöönsä lainkaan, mikä voi saada aikaan oikeudellista epävarmuutta kyseisen oikeusvälineen soveltamisalasta.

3 artikla – Toimivaltaisten viranomaisten määrittäminen

Puitepäätöksen 3 artiklassa jäsenvaltiot velvoitetaan ilmoittamaan neuvoston pääsihteeristölle ja komissiolle, mitkä niiden kansallisista viranomaisista ovat toimivaltaisia toimimaan tämän puitepäätöksen mukaisesti. Kukin jäsenvaltio voi nimetä yhden tai useamman keskusviranomaisen, jonka tehtävänä on menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten hallinnollinen lähettäminen ja vastaanottaminen ja toimivaltaisten viranomaisten avustaminen, jos sen sisäinen järjestelmä sitä edellyttää.

Menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten tekemisessä tai täytäntöönpanossa toimivaltaisista viranomaisista ovat eräissä jäsenvaltioissa kansalliset tuomioistuimet (Irlanti, Itävalta, Latvia, Portugali, Puola, Romania, Slovenia, Tšekki ja Unkari) tai alueella toimivaltainen syyttäjälaitos. Eräissä muissa jäsenvaltioissa päätösten tekemisestä tai täytäntöönpanosta vastaa keskusviranomainen, kuten Suomessa (oikeusrekisterikeskus), Tanskassa (oikeusministeri) ja Alankomaissa (Leeuwardenin yleinen syyttäjä).

Seuraavissa jäsenvaltioissa on nimetty asiakirjojen lähettämistä varten keskusviranomainen: Irlanti, Latvia, Puola, Slovenia ja Tšekki (oikeusministeriö). Romania nimesi oikeusministeriön keskusviranomaiseksi, jonka tehtävänä on avustaminen ja asiakirjojen lähettäminen silloin, kun suoraan yhteydenpitoon viranomaisten välillä ei ole mahdollisuuksia. Latvian täytäntöönpanosäännöksissä tuomioistuimet nimetään toimivaltaisiksi viranomaisiksi, mutta keskeinen asema annetaan myös oikeusministeriölle, joka ratkaisee, onko tunnustamisesta kieltäytymiselle olemassa perusteita, ennen kuin se päättää menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten täytäntöönpanosta esitetyn pyynnön lähettämisestä tuomioistuimelle. Myös Irlannissa on tärkeässä asemassa keskusviranomainen, joka ratkaisee, lähettääkö se toisesta jäsenvaltiosta saadun täytäntöönpanopyynnön muutoksenhakutuomioistuimeen. Tällainen säännös ei noudata toimivaltaisten viranomaisten välisen suoran yhteydenpidon periaatetta ja puitepäätöksen 3 artiklassa säädettyä keskusviranomaisten puhtaasti hallinnollista asemaa.

4 artikla – Menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen lähettäminen

Puitepäätöksen 4 artiklan mukaan kyseinen päätös voidaan lähettää todistuksen kanssa sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä, jota vastaan päätös rahamäärän menetetyksi tuomitsemisesta on tehty, on omaisuutta tai tuloja. Jos kyseessä on tietyn omaisuuden menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös, se voidaan lähettää sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa tarkoitettu omaisuus on. Toimivaltaisten viranomaisten välisen suoran yhteydenpidon periaate on kirjattu tähän artiklaan. Jos viranomainen ei ole toimivaltainen tunnustamaan menetetyksi tuomitsemista koskevaa päätöstä, se lähettää päätöksen toimivaltaiselle viranomaiselle omasta aloitteestaan.

Alankomaat, Portugali, Puola, Romania, Slovenia, Tšekki ja Unkari ovat saattaneet kaikki 4 artiklan säännökset voimaan täytäntöönpanolainsäädännössään. Itävalta, Latvia ja Tanska ovat panneet kyseisen artiklan täytäntöön vain osittain. Suomi ei ole saattanut sitä voimaan erikseen, vaan on säätänyt yleisesti, että puitepäätöksen normatiivisilla säännöksillä on Suomessa lain voima (katso täytäntöönpanon yleinen tarkastelu). Irlanti ja Saksa eivät ole saattaneet kyseistä artiklaa osaksi lainsäädäntöään.

Suoran yhteydenpidon periaatteen ovat panneet täytäntöön Alankomaat ja Tanska, joissa keskusviranomaisella on toimivalta sekä tehdä kyseisiä päätöksiä että panna niitä täytäntöön ja lisäksi pitää suoraan yhteyttä toisen jäsenvaltion toimivaltaiseen viranomaiseen. Sama periaate on toteutettu myös seuraavissa jäsenvaltioissa: Itävalta, Portugali, Puola, Romania, Slovenia ja Tšekki. Itävalta ja Slovenia ovat säätäneet toimivaltaisten viranomaisten suorasta yhteydenpidosta, mutta menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen tehneen tuomioistuimen on ennen pyynnön esittämistä toiselle jäsenvaltiolle varattava syyttäjälaitokselle tilaisuus lausunnon antamiseen ja asianomaisille tilaisuus huomautusten esittämiseen.

Latvia ei ole pannut suoran yhteydenpidon periaatetta täytäntöön, sillä oikeusministeriö on menetetyksi tuomitsemista koskevia päätöksiä lähettävä ja vastaanottava viranomais, joka lisäksi ratkaisee, toimitetaanko ne edelleen toimivaltaisille viranomaisille ja onko olemassa perusteita tunnustamisesta kieltäytymiselle. Irlanti ei ole pannut suoran yhteydenpidon periaatetta täytäntöön, vaan toimivaltainen tuomioistuin lähettää menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen yleiselle syyttäjälle, joka ratkaisee, toimitetaanko se keskusviranomaiselle lähetettäväksi edelleen toiseen jäsenvaltioon. Saksa ei ole kirjannut tätä periaatetta omaan lainsäädäntöönsä.

5 artikla – Menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen lähettäminen yhdelle tai useammalle täytäntöönpanovaltiolle

Menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös voidaan yleensä lähettää kerrallaan vain yhdelle täytäntöönpanovaltiolle. Puitepäätöksen 5 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään poikkeuksista tähän pääsääntöön tapauksissa, joissa omaisuutta on eri täytäntöönpanovaltioissa, täytäntöönpano edellyttää toimia useammassa täytäntöönpanovaltiossa tai kyseinen omaisuus on yhdessä kahdesta tai useammasta nimetystä täytäntöönpanovaltiosta. Rahamäärän menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös voidaan lähettää samanaikaisesti useampaan täytäntöönpanovaltioon, jos kyseistä omaisuutta ei ole jäädytetty eikä sen arvo todennäköisesti riitä päätöksen panemiseksi täytäntöön.

Alankomaat, Itävalta, Portugali, Puola, Romania, Slovenia, Tšekki ja Unkari ovat panneet kyseisen artiklan täytäntöön kokonaisuudessaan.

Latvia ja Saksa ovat panneet 5 artiklan täytäntöön osittain. Tanska ilmoitti, että kyseinen säännös ei vaadi täytäntöönpanotoimia. Irlanti ja Suomi eivät saattaneet 5 artiklaa osaksi lainsäädäntöään.

6 artikla – Rikokset

Puitepäätöksen 6 artiklassa luetellaan useita rikoksia, jotka edellyttävät menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa ilman kaksoisrangaistavuuden tutkimista, jos teosta voidaan päätöksen tehneessä valtiossa määrätä vapausrangaistus, joka on enimmillään vähintään kolme vuotta. Kaikkien muiden rikosten osalta täytäntöönpanovaltio voi tutkia kaksoisrangaistavuuden. Luettelo käsittää 32 rikosta, jotka on mainittu myös muissa alan puitepäätöksissä. Rikosten oikeudellinen luokittelu kuuluu yksinomaan päätöksen tekevän jäsenvaltion toimivaltaan.

Latvia, Portugali, Romania, Slovenia, Tanska ja Tšekki panivat tämän säännöksen täytäntöön täysin puitepäätöksen mukaisesti ja sisällyttivät luettelon rikoksista sellaisenaan täytäntöönpanosäännöksiinsä. Alankomaat, Itävalta, Puola, Saksa ja Unkari ilmoittivat saattaneensa luettelon rikoksista osaksi lainsäädäntöään, mutta eivät liittäneet kyseisiä säännöksiä ilmoitukseensa. Täytäntöönpanoa kyseisissä jäsenvaltioissa ei siksi ole mahdollista arvioida. Suomi ei pannut säännöstä täytäntöön, vaan laati yleisen säännöksen puitepäätöksen ”sovellettavuudesta sellaisenaan” (katso yleinen tarkastelu). Irlanti ei pannut kyseistä säännöstä täytäntöön, eikä sen nykyisessä lainsäädännössä tunnusteta menetetyksi tuomitsemista koskevaa päätöstä sellaisten rikollisten tekojen osalta, joita ei Irlannissa pidetä rikoksina. Tämä ei ole puitepäätöksen 6 artiklan mukaista.

7 artikla – Tunnustaminen ja täytäntöönpano

Puitepäättöksen 7 artiklassa säädetään, että päätös menetetyksi tuomitsemisesta tunnustetaan vaatimatta muita muodollisuuksia ja että kaikki tarvittavat toimet sen panemiseksi täytäntöön toteutetaan viipymättä. Täytäntöönpanolait, joissa toimivaltainen viranomaisen velvoitetaan kaikissa tapauksissa järjestämään kuuleminen, eivät ole täysin 7 artiklan mukaisia, sillä kuuleminen yleensä tarkoittaa merkittävää muodollisuutta.

Puola, Romania, Slovenia ja Tšekki ovat panneet tämän säännöksen täytäntöön, mutta ne ovat säätäneet velvoitteesta järjestää kaikissa tapauksissa julkinen kuulemistilaisuus. Tämän tyyppisen muodollisuuden yleisluontoisuus täytäntöönpanovaltiossa huomioon ottaen sellainen kuuleminen ei ole täysin puitepäättöksen mukaista.

Suomi on säätänyt julkisen kuulemisen mahdollisuudesta silloin, kun kieltäytymisperusteisiin vetoaminen on todennäköistä. Tällainen säännös näyttäisi olevan sopusoinnussa puitepäättöksen kanssa, sillä ratkaisu kuulemisen järjestämisestä on tehtävä tapauskohtaisesti, jos täytäntöönpanoviranomaisen katsoo, että jotain kieltäytymisperustetta voidaan soveltaa, ja se edellyttää asianomaisten kuulemista.

Latvia on pannut tämän säännöksen täytäntöön säätämällä kirjallisesta menettelystä menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen tunnustamista varten.

Itävalta on säätänyt asianomaisen mahdollisuudesta esittää huomautuksia täytäntöönpanon edellytyksistä sikäli kuin hänet voidaan kutsua kuultavaksi Itävallan alueella.

Alankomaat, Portugali, Tanska ja Unkari ovat panneet tämän säännöksen täytäntöön mainitsematta erityistä tunnustamismenettelyä (ne eivät siis ole säätäneet siitä, onko julkinen kuuleminen mahdollista vai pakollista).

Saksa edellyttää, että toimivaltainen viranomaisen (alueellisesti toimivaltainen syyttäjälaitos) varaa tuomitulle henkilölle, samoin kuin muillekin asianomaisille, tilaisuuden esittää vastalauseita. Saksan lainsäädännön mukaan myös tuomioistuimien voi puuttua asiaan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, mikäli tällä ei itsellään ole edellytyksiä toteuttaa kaikkia puitepäättöksen 7 artiklan mukaisia, menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen täytäntöönpanon edellyttämiä toimia.

Irlanti on pannut 7 artiklan täytäntöön osittain, mutta täytäntöönpanolaissa ei säädetä siitä, että menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös on tunnustettava ja pantava täytäntöön ilman muita muodollisuuksia.

Jäsenvaltiot eivät yleensä ole asettaneet täytäntöönpanolle takarajaa.

Seuraavat jäsenvaltiot ovat tehneet puitepäättöksen 7 artiklan 5 kohdan mukaisen ilmoituksen: Itävalta, Luxemburg, Puola ja Slovenia. Ne eivät tunnusta ja pane täytäntöön menetetyksi tuomitsemista koskevaa päätöstä, jos se on tehty jäsenvaltion sellaisten säännösten nojalla, jotka sallivat laajemmat valtuudet menetetyksi tuomitsemiseen (puitepäättöksen 2 artiklan d kohdan iv alakohta). Puola on sisällyttänyt tämän rajoituksen täytäntöönpanolakinsa tekstiin sellaisenaan.

8 artikla – Perusteet olla tunnustamatta tai panematta täytäntöön

Puitepäättöksen 8 artiklassa säädetään useista perusteista, joiden nojalla jäsenvaltio voi kieltäytyä päätöksen tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta. Kaikki kyseisessä artiklassa säädetty perusteet ovat valinnaisia, joten niiden täytäntöönpano jää jäsenvaltioiden päätettäväksi. Jäsenvaltiot voivat myös asettaa perusteiden soveltamiselle tiukempia ehtoja

kuin 8 artiklassa säädetään². Jos jäsenvaltio saattaa nämä perusteet osaksi omaa lainsäädäntöään, ne on laadittava toimivaltaiselle viranomaiselle valinnaisten perusteiden muotoon ("Täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä..."). Koska kieltäytymisperusteet ovat poikkeus vastavuoroisen tunnustamisen yleisperiaatteesta, ne on lueteltu puitepääöksessä tyhjentävästi, eivätkä jäsenvaltiot voi lisätä täytäntöönpanosäännöksiinsä enää uusia perusteita.

Seuraavat kieltäytymisperusteet on saatettu osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä:

- todistusta ei esitetä, se on puutteellinen tai se ei selvästikään vastaa päätöstä (Portugali, Puola, Romania ja Saksa ovat saattaneet säännöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään valinnaisena, Alankomaat, Itävalta, Latvia, Tanska ja Tšekki pakollisena sekä Unkari osittain pakollisena ja osittain valinnaisena)
- *ne bis in idem* -periaate (Portugali, Puola ja Romania ovat saattaneet säännöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään valinnaisena, Alankomaat, Itävalta, Latvia, Saksa, Slovenia, Tšekki ja Unkari pakollisena sekä Tanska osittain pakollisena ja osittain valinnaisena)
- kaksoisrangaistavuuden periaate (Puola ja Tanska ovat saattaneet säännöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään valinnaisena ja Alankomaat, Itävalta, Latvia, Romania, Saksa, Slovenia, Tšekki ja Unkari pakollisena)
- koskemattomuus (Portugali ja Romania ovat saattaneet säännöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään valinnaisena ja Alankomaat, Itävalta, Latvia, Slovenia, Tanska, Tšekki ja Unkari pakollisena)
- asianosaisten oikeudet (Portugali, Puola ja Romania ovat saattaneet säännöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään valinnaisena ja Alankomaat, Itävalta, Slovenia, Tanska ja Tšekki pakollisena; sen sijaan Latvia ja Unkari eivät ole panneet säännöstä täytäntöön)
- tuomio on annettu yksipuolisesti, eikä syytettyä ole edustanut asianajaja (Portugali, Puola ja Romania ovat saattaneet säännöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään valinnaisena ja Alankomaat, Itävalta, Latvia, Saksa, Slovenia, Tanska, Tšekki ja Unkari pakollisena)
- alueperiaate (Alankomaat, Portugali, Puola, Romania, Tšekki ja Unkari ovat saattaneet säännöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään valinnaisena, Itävalta ja Slovenia pakollisena sekä Saksa ja Tanska osittain pakollisena ja osittain valinnaisena; sen sijaan Latvia ei ole pannut säännöstä täytäntöön)
- menetetyksi tuomitseminen on tapahtunut menetetyksi tuomitsemista koskevien laajempien valtuuksien nojalla (Alankomaat ja Tanska ovat saattaneet säännöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään valinnaisena ja Itävalta, Puola ja Tšekki pakollisena; sen sijaan Latvia, Romania, Slovenia ja Unkari eivät ole panneet säännöstä täytäntöön)
- oikeus täytäntöönpanoon on vanhentunut (Portugali, Puola, Romania, Saksa ja Tanska ovat saattaneet säännöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään valinnaisena ja Alankomaat, Itävalta, Latvia ja Slovenia pakollisena)

---

² Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-123/08, *Wolzenburg*, 6.10.2009 antama tuomio [EUVL C 116, 9.5.2008, s.18](#).

- Suomi ei ole saattanut puitepäätöksessä säädettyjä kieltäytymisperusteita lainkaan osaksi lainsäädäntöään, vaan se on vahvistanut, että puitepäätöksen normatiivisilla säännöksillä on Suomessa lain voima.
- Irlanti ei ole saattanut puitepäätöksessä säädettyjä kieltäytymisperusteita lainkaan osaksi lainsäädäntöään.

Jäsenvaltioiden säätämiä lisäperusteita:

- **Itävalta** on esittänyt kieltäytymiselle seuraavat pakolliset lisäperusteet: asianomainen on saanut teostaan yleisen armahduksen tai armahduksen; päätöksen tekemisessä on loukattu SEU:n 6 artiklassa vahvistettuja perusoikeuksia; rikoksen oikeudellinen luokittelu on selvästi virheellinen, tai asianomainen osoittaa, että menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös on jo pantu täytäntöön.
- **Tšekki** on säätänyt useista pakollisista lisäperusteista: kyseinen omaisuus ei muiden säännösten nojalla ole menetetyksi tuomittavaa; se on jo tuomittu menetetyksi, kadonnut tai sitä ei löydetä; tuomio on jo pantu täytäntöön toisessa valtiossa; asianomainen on saanut teostaan yleisen armahduksen tai armahduksen; täytäntöönpano loukkaisi Tšekin perustuslain keskeisiä periaatteita.
- **Saksa** on esittänyt kieltäytymiselle kaksi valinnaista lisäperustetta: tilanteen, jossa samoihin varoihin kohdistuu toisaalta saksalainen päätös menetetyksi tuomitsemisesta tai takavarikkoon asettamisesta ja toisaalta kolmannen jäsenvaltion toimenpide, joka koskee menetetyksi tuomitsemista tai takavarikkoon asettamista. Molemmissa tapauksissa lisäperusteen soveltaminen edellyttää sitä, että jommankumman toimenpiteen asettaminen etusijalle on yleisen edun mukaista (vain ensin mainitusta tilanteesta on säädetty puitepäätöksessä, jonka 10 artiklan mukaan toimivaltainen viranomainen voi sellaisissa tapauksissa lykätä menetetyksi tuomitsemista koskevan toimenpiteen täytäntöönpanoa, mutta ei kieltäytyä siitä).
- **Tanska** on säätänyt seuraavista pakollisista lisäperusteista: asianomainen on saanut teostaan armahduksen Tanskassa; on syytä olettaa, että päätös menetetyksi tuomitsemisesta on tehty henkilön asettamiseksi syytteeseen tai rankaisemiseksi hänen sukupuolensa, rotunsa, uskontonsa, etnisen alkuperänsä, kansallisuutensa, kielensä, poliittisen mielipiteensä tai sukupuolisen suuntautumisensa perusteella.
- **Suomi** on säätänyt yhdestä pakollisesta lisäperusteesta: jos on perusteltua syytä epäillä, että menettelyssä on loukattu oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeita, jolloin päätöksen täytäntöönpano olisi kohtuutonta.
- **Unkari** mainitsi seuraavat pakolliset lisäperusteet: päätöksen perustana oleva rikos kuuluu Unkarin tuomiovaltaan (rikoslain 3 ja 4 pykälä), ja siitä voidaan Unkarin lainsäädännön nojalla armahtaa.
- **Latvia** on esittänyt pakollisina lisäperusteina seuraavat neljä tilannetta: menetetyksi tuomitsemista koskevaa päätöstä ei ole mahdollista panna täytäntöön Latviassa; asianomainen on vielä iältään alle rikosoikeudellisen vastuukärajan; on syytä olettaa, että rangaistus on langetettu asianomaisen rotuun, uskonnolliseen suuntautumiseen, etniseen alkuperään, sukupuoleen tai poliittisiin mielipiteisiin liittyvistä syistä, ja päätös olisi ristiriidassa Latvian oikeusjärjestelmän perusperiaatteiden kanssa.

- **Puola** on säätänyt kahdesta valinnaisesta lisäperusteesta: rikoksentekijä ei kuulu Puolan tuomiovaltaan, ja rikoksesta myönnetään siellä yleinen armahdus.
- **Romania** on säätänyt yhdestä valinnaisesta lisäperusteesta: menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen täytäntöönpano loukkaisi sen perustuslain periaatteita.
- **Slovenia** on säätänyt seuraavista pakollisista lisäperusteista: kyseiset esineet kuuluvat Slovenian kansalliseen kulttuuriperintöön; asianomainen on saanut yleisen armahduksen tai armahduksen; omaisuus on tuomittu menetetyksi päätöksellä, jollaista Slovenian lain nojalla ei rikosasiain käsittelyssä voi tehdä; on objektiivisia syitä olettaa, että päätös menetetyksi tuomitsemisesta on tehty henkilön rankaisemiseksi hänen rotuunsa, sukupuoleensa tai poliittisiin tai uskonnollisiin mielipiteisiinsä liittyvin perustein.
- **Irlanti ja Portugali** ovat jäsenvaltioista ainoat, jotka eivät ole esittäneet kieltäytymiselle minkäänlaisia lisäperusteita.

Se, että jäsenvaltiot ovat säätäneet useista kieltäytymisen lisäperusteista, osoittaa selvästi, että puitepäätöksen 8 artiklan täytäntöönpano on ollut erittäin epätydyttävää. Jäsenvaltioiden on puitepäätöksen noudattamiseksi vahvistettava ainoastaan siinä säädetty kieltäytymisperusteet. Lisäperusteet rajoittavat vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisalaa käytännössä merkittävästi, eivätkä ne siis ole puitepäätöksen tarkoituksen, hengen ja kirjaimen mukaisia.

9 artikla – Oikeussuojakeinot tunnustamista ja täytäntöönpanoa vastaan täytäntöönpanovaltiossa

Puitepäätöksen 9 artiklassa täytäntöönpanovaltio velvoitetaan huolehtimaan siitä, että asianosaisilla on käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta tehtyä ratkaisua vastaan. Edellytykset kanteen nostamiselle eivät saa olla epäedullisemmat kuin ne, joita sovelletaan vastaavanlaisiin, puhtaasti kansallisiin kanteisiin. Artiklan 2 kohdassa rajoitetaan tuomion uudelleentarkastelun mahdollisuutta täytäntöönpanovaltiossa, sillä menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen aineelliset perusteet voidaan riitauttaa ainoastaan päätöksen tehneessä valtiossa.

Useimmat jäsenvaltiot (Alankomaat, Itävalta, Latvia, Portugali, Puola, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki ja Unkari) ovat panneet 9 artiklan ensimmäisen osan asianmukaisesti täytäntöön. Jotkin jäsenvaltioista (Alankomaat, Itävalta, Latvia, Puola ja Tanska) eivät kuitenkaan sisällyttäneet 2 kohtaa omiin täytäntöönpanosäännöksiinsä. Ainoastaan Portugali, Slovenia, Suomi, Tšekki ja Unkari ovat saattaneet 9 artiklan voimaan täysin puitepäätöksen mukaisesti. Romania saattoi asianosaisten oikeussuojakeinot voimaan ”oikeutena saada vahingonkorvausta”, mutta ei saattanut 9 artiklan 2 kohtaa osaksi lainsäädäntöään. Irlanti ja Saksa eivät ole panneet 9 artiklaa täytäntöön.

10 artikla – Täytäntöönpanon lykkääminen

Koska lykkäämisperusteet merkitsevät poikkeuksia välittömän täytäntöönpanon periaatteeseen, niitä voidaan soveltaa ainoastaan puitepäätöksessä säädettyissä tapauksissa.

Useimmat jäsenvaltioista (Alankomaat, Itävalta, Latvia, Portugali, Puola, Romania, Saksa, Slovenia, Tanska ja Tšekki) ovat panneet kaikki lykkäämisperusteet tai osan niistä

asianmukaisesti täytäntöön säätämättä lisäperusteista. Irlanti ja Suomi eivät saattaneet lykkäämisperusteita lainkaan osaksi lainsäädäntöään.

Unkari on säätänyt lykkäämiselle seuraavista lisäperusteista: todistusta ei ole esitetty; kyseinen omaisuus kuuluu kulttuuriperinnön suojeltuun osaan; asianomainen pystyy osoittamaan, että menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös on jo pantu täytäntöön. Tällainen voimaansaattaminen ei ole täysin puitepäätöksen mukaista.

11 artikla – Useita menetetyksi tuomitsemista koskevia päätöksiä

Kyseisessä artiklassa vahvistetaan perusteet, jotka menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta vastaava toimivaltainen viranomainen ottaa asianmukaisesti huomioon päättäessään samanaikaisesti vastaanottiensa kahden tai useamman päätöksen käsittelystä.

Alankomaat, Itävalta, Latvia, Portugali, Romania, Slovenia, Tšekki ja Unkari ovat panneet 11 artiklan täytäntöön. Irlanti, Puola, Saksa, Suomi ja Tanska eivät ole saattaneet sitä osaksi omaa lainsäädäntöään.

12 artikla – Täytäntöönpanoon sovellettava lainsäädäntö

Puitepäätöksen 12 artiklassa säädetään, että menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen täytäntöönpanoon sovelletaan täytäntöönpanovaltion lainsäädäntöä. Silloin, kun päätös on jo pantu täytäntöön kokonaan tai osittain, määrä on kokonaisuudessaan vähennettävä täytäntöönpanovaltiossa täytäntöönpanotavasta määrästä.

Kyseisen artiklan 3 kohdassa säädetään, että oikeushenkilöä vastaan tehty päätös menetetyksi tuomitsemisesta on pantava täytäntöön, vaikka täytäntöönpanovaltio ei tunnustaisikaan oikeushenkilöiden rikosoikeudellisen vastuun periaatetta.

Kyseisen artiklan 4 kohdassa säädetään, että menetetyksi tuomitsemista koskevalle päätökselle ei voida määrätä vaihtoehtoisia toimenpiteitä, ellei päätöksen tehnyt valtio ole antanut tähän suostumustaan.

Alankomaat ja Itävalta ovat panneet 12 artiklan täytäntöön kokonaisuudessaan, ja muista jäsenvaltioista Irlanti, Latvia, Portugali, Puola, Romania, Saksa, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki ja Unkari vain osittain. Osittainen täytäntöönpano johtuu pääasiassa siitä, että oikeushenkilöitä koskevaa 3 kohtaa ei ole saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä. Jotkin jäsenvaltioista ovat vedonneet kyseisen säännöksen osalta kansalliseen lainsäädäntöönsä (Alankomaat, Itävalta ja Puola) ja jotkin eivät ole panneet sitä täytäntöön tai liittäneet täytäntöönpanosäännöksiä ilmoituksensa mukaan (Irlanti, Portugali, Romania, Slovenia, Suomi ja Tanska). Tšekin lainsäädäntö ei tunne oikeushenkilöiden rikosoikeudellisen vastuun käsitettä, joten se ei ole täysin puitepäätöksen 12 artiklan mukaista. Oikeushenkilöä vastaan tehtyjen, menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten osittainen tunnustaminen ja täytäntöönpano on kuitenkin mahdollista Tšekin lainsäädännön nojalla. Tšekki on ilmoittanut laativansa parhaillaan uusia säännöksiä tietynlaisia menettelytapoja koskevan oikeushenkilöiden hallinto-oikeudellisen vastuun sisällyttämiseksi lainsäädäntöönsä.

13 artikla – Amnestia, armahdus ja menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen uudelleen käsittely

Puitepäättöksen 13 artiklan mukaan sekä päätöksen tehnyt valtio että täytäntöönpanovaltio voivat myöntää yleisen armahduksen tai armahduksen, mutta ainoastaan päätöksen tehnyt valtio voi ratkaista menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen uudelleen käsittelyä koskevat hakemukset.

Jäsenvaltiot ovat panneet 13 artiklan täytäntöön erilaisin menettelyin. Portugali ja Romania ovat noudatelleet puitepäättöstä sanatakkasti. Jotkin jäsenvaltiot ovat vain viittaneet tilanteeseen, jossa yleinen armahdus tai armahdus myönnetään niiden kansallisen lainsäädännön nojalla (Alankomaat, Slovenia, Tanska ja Unkari). Latvia on viittanut tilanteeseen, jossa menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen tehneessä jäsenvaltiossa myönnetty yleinen armahdus tai armahdus sitoo sitä. Itävalta, Slovenia, Tanska, Tšekki ja Unkari ovat panneet kyseisen säännöksen täytäntöön pakollisena kieltäytymisperusteena, Puola sen sijaan vapaaehtoisena. Alankomaat, Itävalta, Portugali ja Tšekki ovat ilmoittaneet, ettei 13 artikla edellytä täytäntöönpanoa uudelleentarkastelun osalta.

Irlanti, Saksa ja Suomi eivät ole saattaneet 13 artiklaa osaksi omaa lainsäädäntöään.

14 artikla – Menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen lähettämisen seuraukset

Artiklassa säädetään, että menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen lähettäminen ei rajoita päätöksen tehneen valtion oikeutta panna se itse täytäntöön. Tässä on kuitenkin otettava huomioon velvollisuus siitä, että menetetyksi tuomitsemista koskevassa päätöksessä määrätyn määrän ylittymisen vaaraa on vältettävä.

Alankomaat, Itävalta, Latvia, Romania, Slovenia ja Tšekki ovat panneet artiklan täytäntöön kokonaisuudessaan ja Portugali, Puola ja Unkari vain osittain.

Tanska ilmoitti, että kyseinen säännös ei edellytä täytäntöönpanotoimia. Irlanti, Saksa ja Suomi eivät saattaneet kyseistä artiklaa osaksi lainsäädäntöään.

15 artikla – Täytäntöönpanon lopettaminen

Puitepäättöksen 15 artiklassa säädetään velvoitteesta ilmoittaa välittömästi täytäntöönpanovaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ratkaisusta tai toimenpiteestä, jonka seurauksena päätös menetetyksi tuomitsemisesta ei enää ole täytäntöönpanokelpoinen tai se vedetään jostain muusta syystä pois täytäntöönpanovaltiosta. Saatuaan tästä tiedon täytäntöönpanovaltio on velvollinen lopettamaan päätöksen täytäntöönpanon.

Alankomaat, Itävalta, Latvia, Portugali, Puola, Romania, Slovenia, Tanska, Tšekki ja Unkari ovat panneet artiklan täytäntöön kokonaisuudessaan. Irlanti, Saksa ja Suomi eivät ole saattaneet sitä osaksi lainsäädäntöään.

16 artikla – Menettely menetetyksi tuomitun omaisuuden suhteen

Puitepäättöksen 16 artiklassa vahvistetaan säännöt siitä, kuinka menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen täytäntöönpanon johdosta saatujen rahamäärien ja muun omaisuuden suhteen menetellään. Kyseisiä sääntöjä noudatetaan, elleivät päätöksen tehnyt valtio ja täytäntöönpanovaltio keskenään muusta sovi.

Alankomaat, Itävalta, Portugali, Puola, Romania, Slovenia, Tanska, Tšekki ja Unkari ovat panneet artiklan täytäntöön kokonaisuudessaan ja Saksa osittain.

Latvia on varannut oikeusministeriölle mahdollisuuden ratkaista päätöksen tehneen valtion pyynnöstä, kuinka saatujen rahamäärien suhteen menetellään puitepäätöksen mukaisesti. Latvian oikeusministeriötä ei kuitenkaan velvoiteta siihen. Irlanti ja Suomi eivät ole saattaneet kyseistä artiklaa osaksi lainsäädäntöään.

17 artikla – Täytäntöönpanon tuloksista tiedottaminen

Puitepäätöksen 17 artiklan mukaan täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava päätöksen tehneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle tunnustamista tai täytäntöönpanoa koskevista ratkaisuksistaan.

Alankomaat, Itävalta, Latvia, Portugali, Puola, Romania, Slovenia, Tanska, Tšekki ja Unkari ovat panneet artiklan täytäntöön.

Irlanti, Saksa ja Suomi eivät ole saattaneet sitä osaksi lainsäädäntöään.

18 artikla – Korvaaminen

Puitepäätöksen 18 artiklassa vahvistetaan säännöt siitä, että menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen tehnyt valtio korvaa täytäntöönpanovaltiolle vahingonkorvaukset, joita asianosaisille on maksettu päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuneen vahingon vuoksi. Portugali, Puola, Romania, Tanska ja Tšekki ovat panneet kyseisen artiklan täytäntöön. Suomi viittaa siihen kansallisessa lainsäädännössään. Alankomaat, Irlanti, Itävalta, Latvia, Saksa, Slovenia ja Unkari eivät saattaneet kyseistä artiklaa osaksi lainsäädäntöään.

19 artikla – Kielet

Puitepäätöksen 19 artiklan mukaan todistus on käännettävä täytäntöönpanovaltion viralliselle kielelle tai jollekin niistä. Jäsenvaltio voi kuitenkin milloin hyvänsä ilmoittaa, että se hyväksyy käännöksen yhdellä tai usealla muulla EU:n virallisella kielellä.

Useimmat jäsenvaltiot edellyttävät käännöstä omalle viralliselle kielelleen (Irlanti, Itävalta, Latvia, Portugali, Puola, Romania, Tanska, Tšekki ja Unkari). Muut jäsenvaltiot hyväksyvät lisäksi englanninkielisen käännöksen (Alankomaat ja Slovenia). Suomi hyväksyy suomen-, ruotsin- tai englanninkielisen todistuksen tai myös muunkielisen todistuksen, jos sen hyväksymiselle ei ole muutoin esteitä.

20 artikla – Kulut

Puitepäätöksen 20 artiklan mukaan jäsenvaltiot eivät saa vaatia toisiltaan korvausta puitepäätöksen soveltamisesta aiheutuvista kuluista. Alankomaat, Itävalta, Portugali, Puola, Slovenia ja Tšekki ovat saattaneet tämän artiklan osaksi kansallista lainsäädäntöään, mutta Irlanti, Latvia, Romania, Saksa ja Unkari eivät ole. Suomi viittaa siihen kansallisessa lainsäädännössään. Tanska on ilmoittanut, että tämä säännös ei edellytä täytäntöönpanotoimia.

3. PÄÄTELMÄT

Lokakuun 8 päivänä 2006 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2006/783/YOS täytäntöönpanoaste Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä ei selvästikään ole tyydyttävä. Ainoastaan 13 jäsenvaltiota on pannut puitepäätöksen täytäntöön

ja ilmoittanut siitä komissiolle (edes epävirallisesti) helmikuun 2010 loppuun mennessä, joten puitepääatöksessä asetettu määräaika on ylittynyt 15 kuukaudella.

Kyseisiltä 13 jäsenvaltiolta tiedoksi saadut kansalliset täytäntöönpanosäännökset ovat yleisesti ottaen tyydyttäviä, ja ne voidaan katsoa puitepääatöksen mukaisiksi erityisesti tärkeimpien kysymysten osalta, joita ovat kaksoisrangaistavuuden tutkimisesta luopuminen ja päätösten tunnustaminen ilman muita muodollisuuksia. Tunnustamisesta kieltäytymisen perusteiden tarkastelussa valitettavasti ilmeni, että lähes kaikki jäsenvaltiot ovat kirjanneet kansalliseen lainsäädäntöönsä useita lisäperusteita. Tämä ei selvästikään ole puitepääatöksen mukaista.

Komissio kehottaa kaikkia jäsenvaltioita tarkastelemaan tätä kertomusta ja toimittamaan komissiolle ja neuvoston pääsihteeristölle kaikki asiaa koskevat lisätiedot puitepääatöksen 22 artiklan mukaisten velvoitteidensa täyttämiseksi. Lisäksi komissio kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka ovat ilmoittaneet valmistelewansa kansallista lainsäädäntöä, antamaan kyseiset lait mahdollisimman pian ja ilmoittamaan niistä komissiolle.

Se, että jäsenvaltiot ovat panneet kyseisen puitepääatöksen täytäntöön osittain ja puutteellisesti, hankaloittaa huomattavasti vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen täysimääräistä ja tehokasta soveltamista Euroopan unionissa. Se kaventaa oikeusviranomaisten asemaa näiden pyrkiessä torjumaan talousrikoksia estämällä rikollisia nauttimasta rikollisella toiminnallaan saamastaan taloudellisesta hyödystä. Komissio kehottaa kaikkia niitä jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole sitä tehneet, toteuttamaan pikaisesti toimia kyseisen puitepääatöksen panemiseksi täytäntöön täysimääräisesti. Lisäksi se kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka ovat saattaneet puitepääatöksen voimaan virheellisesti, esimerkiksi säätämällä lisäperusteista päätösten täytäntöönpanosta kieltäytymiselle, tarkastelemaan täytäntöönpanosäännöksiään uudelleen ja lähentämään ne puitepääatöksen säännöksiin. Tästä kertomuksesta saamansa palautteen perusteella komissio harkitsee, onko puitepääatöstä syytä tarkastella uudelleen Lissabonin sopimuksessa vahvistettujen sääntöjen nojalla.